

Bakalářská práce

Autorka: **Kamila Maršálková**

Název: **Sociální a charitativní činnost v Milevsku a okolí v letech 1918 - 1938**

Obhajoba květen 2013

Posudek vedoucího práce:

Téma, které si autorka zvolila, souvisí s profilem studovaného oboru a je zpracovatelné v rámci bakalářské práce. Je jistě vhodnější, než původní záměr autorky; pokud tedy, jak uvádí v úvodu, popisuje jak k němu dospěla, pak lze konstatovat, že její úvaha je rozumná a praktická. V úvodu dále formuluje cíl – tím je popis sociální a charitativní činnosti v Milevsku a okolí v letech 1918-1938. Volba uvedeného období má také logiku, jde o jasně ohraničenou, zřetelně charakterizovatelnou epochu. Autorka v úvodu dále popisuje strukturu práce a metodu zpracování. Ač nepopírám, že struktura má svou logiku a autorka ji srozumitelně zdůvodňuje, přesto se stále domnívám, že zařazení prvních dvou kapitol v předložené jejich vnitřní koncepci je ošidné. Snad by bylo lépe, kdyby si jen autorka stručně vymezila co ona chápe sociální a charitativní činností, kterou bude v Milevsku zkoumat, toto pojetí trochu vyargumentovala a odkázala na podrobnější prameny. Autorka, ve snaze vyjádřit charitativní práci obecně, započala text první kapitolou nazvanou „Exkurz do dějin charitativní činnosti“. Je to jistě možné řešení, nicméně v kontextu bakalářské práce musí takové dějinné pojednání (obsahující 2000 let) nutně zůstat zlomkovité a svým způsobem povrchní na straně jedné (zlomkovitost pak znesnadňuje čtenářskou orientaci příklad – s. 10 mluví se o vincentkách ve Francii a v dalším odstavci čtenář po chvíli zjistí, že text se již týká Čech), na straně druhé pak zase obsahuje údaje o kterých si kladu otázku, zda skutečně musí být uvedeny, když zkoumám činnost v Milevsku za první republiky (detaily jako např. na s. 9 kdo byl ředitelem ústavu hluchoněmých v Praze v roce 1786 a kdo byl jeho nástupcem a mnohé další). O tomto jsme vedli s autorkou diskuse při konzultacích, z předloženého textu poznávám, že diskuse pro práci byly přínosem. Podobně je tomu s druhou kapitolou nazvanou „Charakteristika doby v letech 1918-1938 v ČSR“. Autorka se zabývá vznikem ČSR, uvádí všeobecné údaje – některé známé, někde opět vzbuzující otázku, zda opravdu je třeba aby vzhledem k cíli práce byly uvedeny (např. počátek kap. 2.1). Kladem ovšem je, že tuto epochu v Čechách dělí na několik období charakterizovaných hospodářsko-politickým vývojem, který měl vliv na sociální otázku a vzbuzoval v jednotlivých etapách jiné požadavky na sociální a charitativní činnost, které se pak projeví i v Milevsku. Popis těchto období pak tedy dává kontextuální rámec zkoumaným Milevským aktivitám. Za smysluplné vidím zařazení podkapitol o církevních institucích a státní správě a samosprávě v ČSR, neboť dávají opět širší či obecnější rámec konkrétním činnostem v Milevsku. Problém je, jak tato témata uchopit v rámci bc. práce. Ač v textu opět vidím řadu detailů které zpracování vlastního cíle spíše zatěžují (např. nepopírám správnost údaje o úřadu starosty, neb do jeho kompetencí patřila chudinská péče, ale údaje o hranicích pasivního a aktivního práva pro

volbu orgánu, který pak volí grémium, které si zvolí starostu, považují již za nadbytečné či občas nevyváženě detailní. atd.). Podobný dojem mám z podkapitoly o sociální politice ČSR (tématicky zařazení v pořádku, udrží ovšem text v pozornosti vlastní cíl práce?).

Třetí kapitola pak svým názvem i obsahem předkládá vlastní téma práce. Autorka ji dělí na tři nestejně rozsáhlé kapitoly. První nejkratší popisuje „situaci“ v Milevsku dané doby. Kapitola dobře míněná – i když není zcela jasné zda se myslí všeobecná situace či situace sociálně politická (uvádí všeobecné údaje a současně např. počet žebračenek v měsíci březnu a není mi zcela jasné jakého roku, či jak to bylo v jiných měsících. Podobně údaj o zaměstnání 10 dělníků na nové pile by měl větší vypovídací hodnotu, kdybych věděl kolik jich tam bylo zaměstnáno před požárem atd. atp. Další podkapitola uvádí instituce v Milevsku – členěno na samosprávné, spolky a církevní instituce. Kapitola opět velmi logicky zařazená i strukturovaná (jen si nejsem jist, zda by nebylo lépe první část nazvat „instituce samosprávné a státní správy“, neb kupříkladu četníci či pošta jsou najisto státní správou a nikoliv samosprávou). V podkapitole nazvané „církevní instituce“ autorka popisuje nejen instituce, ale někdy i jejich konkrétní charitně sociální činnost, zde bych zvažil, zda tyto údaje by se nehodily spíše do podkapitoly 3.3. týkající se právě této činnosti. Podkapitola „Sociální činnost v Milevsku“ je pak členěna dle jednotlivých druhů podpor, docela bych zde přivítal (možná mi uniklo) nějaké odkazy na první kapitoly práce kde se popisují hospodářské poměry v republice a na tomto místě vlastně jejich dopad do života v Milevsku. Text kapitoly pak svědčí o archivní práci autorky – a domnívám se i jejím zaujetí pro řadu zajímavostí, které našla. Krátká čtvrtá kapitola poukazuje na několik příkladů konkrétní svépomoci v nouzi. Diskutovali jsme v konzultacích o jejich zařazení, stále se domnívám, že by bylo lépe jim vyhradit nějaké místo v rámci exkurzu, ilustrativního doplňku či podobně a nikoliv samostatnou kapitolu ve struktuře. Nicméně autorka v úvodu i závěru kapitoly uvádí proč historiky z kroniky zařazuje, co jimi chce sdělit z hlediska cíle práce. Totéž se týká poslední páté kapitoly, která je již čitelně charakterizována názvem „Střípky ze života mecenášů milevského kraje“.

Po formální stránce je práce dle mého soudu zpracována nadprůměrně pečlivě, po stránce chyb a překlepů je rovněž svou kvalitou výrazně nadprůměrná – ve vzorku mnou posuzovaných prací. Citační kulturu považuji rovněž za velmi kvalitní.

Závěr – oceňuji autorčinu práci a pečlivost, práci s archivními prameny a její zájem o tematiku, její schopnost chápat téma jako předmět systému (státu, institucí) i předmět konkrétních osob; obojího si všímá, obojí umí pojmenovat (tak činí např. v závěru), k obojímu umí nalézt příklady. Lze jí však doporučit postupně více odstoupit od zajímavých detailů, abstrahovat k celkové struktuře, do které pak zajímavé detaily užitečněji zařadí. Práci doporučuji k obhajobě.

Alois Křišťan

květen 2013